

Deken Karel Frielink:

'MOT te beperkt en LID te veel rompslomp'

WILLEMSTAD — De toepassingscategorie van de Landsverordening Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) is te beperkt en de Landsverordening Identificatie (LID) leidt tot teveel administratieve rompslomp en praktische problemen, gezien het verbod om als advocaat diensten te verlenen alvorens het identificatieproces is afgerond.

Dat betoogde de Deken van de Orde van Advocaten Curaçao Karel Frielink donderdag tijdens het symposium 'Hoe MOT dat' van de Antilliaanse Juristenvereniging (AJV). Het MOT is bedoeld om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme tegen te gaan door een meldplicht voor beroepsgroepen, waaronder ook advocaten vallen.

In de praktijk valt slechts een beperkt deel van de diensten die advocaten verrichten onder de reikwijdte van het MOT. "Als ik adviseer over de uitgifte van schuldbrieven ter waarde van 150 miljard euro of een opinie afgeef ter zake van de financiering van een Airbus A380, dan valt dat buiten het bereik van de Landsverordening MOT."

Frielink stelt voor twee objectieve indicatoren te hanteren: alle transacties die in verband met witwassen of de financiering van terrorisme aan politie of justitie worden gemeld en contante transacties boven een bedrag van 20.000 gulden, hieronder vallen ook cheques aan toonder

en soortgelijke betaalmiddelen. Er geldt voor advocaten één subjectieve indicator: een transactie moet als ongebruikelijk worden aangemerkt indien er aanleiding is om te veronderstellen dat de transactie verband houdt met witwassen of de financiering van terrorisme. De meldplicht voor de advocaat zou in alle gevallen waarin zich een ongebruikelijke transactie aandient moeten gelden, ongeacht het onderwerp van zijn dienstverlening of bijstand. "Een uitzondering moet dan worden gemaakt voor diensten die, kort gezegd, hebben te maken met rechtsgeschillen of potentiële rechtsgeschillen of ter vermindering van dergelijke geschillen. Mij lijkt dit een helder, effectief en voor iedereen werkbaar voorstel."

LID

De twee belangen die thans botsen zijn de verplichting tot identificatie in de hiervoor genoemde gevallen (en het wettelijke verbod tot het verlenen van diensten totdat de identificatie is voltooid) en het belang van cliënten

om op korte termijn advies of bijstand te krijgen. "Een Australische onderneming wil een deel van een Canadese multinational overnemen. Hiertoe behoort ook een BV op Curaçao. In de slotfase van de onderhandelingen, één dag voor het finaliseren van de overname, meldt de advocaat van de Australische onderneming zich bij een advocaat op Curaçao met enkele vragen over het recht van Curaçao. Maar volgens de wet moet de cliënt zich eerst identificeren, terwijl de Australische advocaat direct antwoord wil. De reactie van de Australische advocaat (en van de andere betrokken partijen) laat zich raden."

Vier weken

Het besproken verbod zou moeten komen te vervallen. Dan blijft de identificatieplicht en de controle daarop over. De regel zou kunnen zijn dat de identificatie (in beginsel) binnen vier weken nadat de opdrachtrelatie tot stand is gekomen moet zijn voltooid. De identificatieplicht kan beperkt zijn. Kort gezegd zou het bij natuurlijke personen moeten gaan om naam, adres en kopie identiteitsbewijs en bij rechtspersonen en andere lichamen om naam, adres en kopie uittreksel Kamer van Koophandel (of een verge-

lijkbare document, waaruit bijvoorbeeld de aard van de activiteiten blijkt), alsmede van iedere bestuurder of andere vertegenwoordiger (met wie de advocaat hoofdzakelijk contact heeft) zijn naam, functie en kopie identiteitsbewijs.

Uitzonderingen op de identificatieplicht zijn in Frielinks voorstel onder andere onder toezicht van een Centrale Bank of vergelijkbare toezichthouder staande instellingen, overheden, overheidsbedrijven, internationale publiekrechtelijke organisaties en vennootschappen, die zijn genoteerd aan een (van overheidswege gereuleerde en onder toezicht staande) effectenbeurs.

De controle op de identificatieplicht zou idealiter vanwege de Orde van Advocaten (als die eenmaal een publiekrechtelijke status heeft verkregen) dienen plaats te vinden, maar ook kan – vanwege de genoemde problematiek – worden gedacht aan een onafhankelijke toezichthouder. Denkbaar is daarnaast dat die controle door het MOT wordt verricht, op voorwaarde dat het controle- en inzagerecht niet verder strekt dan de (door de advocaat separaat te bewaren) cliënt-identificatiedossiers. Het MOT mag nooit en te nimmer inzage krijgen in de gewone cliëntendossiers.